Opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew dwar "Proposta għal Regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li jemenda r-Regolament (KE) Nru 861/2007 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-11 ta' Lulju 2007 li jistabbilixxi Proċedura Ewropea għal Talbiet Żgħar u r-Regolament (KE) Nru 1896/2006 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-12 ta' Diċembru 2006 li joħloq proċedura għal ordni ta' ħlas Ewropea"

COM(2013) 794 final – 2013/0403 (COD)

(2014/C 226/08)

Relatur: **is-Sinjura Mader**

Nhar id-9 ta' Diċembru 2013 u nhar is-16 ta' Diċembru 2013, il-Parlament Ewropew u l-Kunsill rispettivament iddeċidew, b'konformità mal-Artikolu 304 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, li jikkonsultaw lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew dwar

"Proposta għal Regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li jemenda r-Regolament (KE) Nru 861/2007 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-11 ta' Lulju 2007 li jistabbilixxi Proċedura Ewropea għal Talbiet Żgħar u r-Regolament (KE) Nru 1896/2006 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-12 ta' Diċembru 2006 li joħloq proċedura għal ordni ta' ħlas Ewropea"

COM(2013) 794 final – 2013/0403 (COD).

Is-Sezzjoni Speċjalizzata għas-Suq Uniku, il-Produzzjoni u l-Konsum, inkarigata sabiex tipprepara l-ħidma tal-Kumitat dwar is-suġġett, adottat l-Opinjoni tagħha nhar il-11 ta' Marzu 2014.

Matul l-497 sessjoni plenarja tiegħu li saret fil-25 u s-26 ta' Marzu 2014 (seduta tal-25 ta' Marzu 2014), il-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew adotta din l-Opinjoni b'128 vot favur, 2 voti kontra u astensjoniji waħda.

1. **Konklużjonijiet u rakkomandazzjonijiet**

1.1 Il-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew (KESE) jieħu nota tal-proposta għal regolament li għandu jiffaċilita l-aċċess għall-ġustizzja għal talbiet transkonfinali u b'hekk tgħin jissaħħaħ il-kummerċ transkonfinali.

1.2 Huwa jappoġġja l-estensjoni tal-kamp ta' applikazzjoni tal-proċedura abbażi taż-żieda sa limitu massimu ta' EUR 10 000 u l-estensjoni tal-kunċett ta' "każijiet transkonfinali", li jagħti aktar spazju lill-konsumaturi u lill-SMEs biex jirrikorru għall-proċedura.

1.3 Il-KESE jilqa' l-limitazzjoni għall-miżati tal-qorti stabbilita mir-Regolament, minħabba li dawn il-miżati jikkostitwixxu limitazzjoni reali għall-konsumaturi u l-intrapriżi żgħar meta jkunu qed jiddeċiedu li jiftħu proċedura. Madankollu, huwa jirrakkomanda li jiġi definit b'mod ċar x'wieħed jifhem b'"miżati tal-qorti" sabiex il-miżura tkun tassew effettiva.

1.4 Jinnota b'sodisfazzjon li r-regolament iżomm in-natura ta' eżekuzzjoni tad-deċiżjoni miksuba mingħajr ma jsir rikors għall-proċedura ta' exequatur.

1.5 Il-KESE jqis li s-suċċess tal-proċediment Ewropew għat-talbiet żgħar, apparti miż-żieda fil-livell limiti, ser jiddependi mis-semplifikazzjoni u kemm ikunu faċli l-proċeduri li jinbtu minnha.

1.6 Il-Kumitat jinnota r-rieda tal-Kummissjoni li tiffavorixxi l-użu tat-teknoloġiji l-ġodda minkejja li dan l-approċċ ivarja minn prattiki li ilhom tant fissi li ser ikollu impatt fuq it-tħaddim tal-korpi ġudizzjarji u jidher li hu diffiċli jiġi implimentat fil-qrati kollha tal-prossimità.

1.7 Madanakollu, huwa jqis li l-mezzi kollha li jippermettu li jitħaffu l-proċeduri tal-partijiet involuti għandhom ikunu appoġġjati, bil-kundizzjoni li ma jipperikolaw la l-eżerċizzju tajjeb tad-drittijiet ta' difiża tal-partijiet u lanqas l-applikazzjoni tal-prinċipji fundamentali tal-leġislazzjoni proċedurali fil-qasam ċivili, rikonoxxuti mill-Istati Membri kollha. Huwa jinnota li dawn it-teknoloġiji mhux ser jintużaw fir-rigward tal-partijiet ħlief bil-qbil tagħhom, u huwa sodisfatt b'dan.

1.8 F'dan ir-rigward, il-KESE għandu d-dubji dwar il-mezzi ta' rikors disponibbli fil-qafas tar-Regolament dwar it-talbiet żgħar.

1.9 Il-KESE jenfasizza wkoll il-ħtieġa għal viġilanza dwar is-sigurtà u l-kunfidenzjalità tal-iskambji elettroniċi relatati ma' proċedura ta' litigazzjoni

1.10 Il-Kumitat jinsisti fuq il-ħtieġa li tingħata assistenza lill-konsumaturi u l-intrapriżi żgħar u medji matul il-proċedura kollha, filwaqt li r-rappreżentanza minn avukat mhix obbligatorja, u dan jippresupponi li ċerti riżorsi, speċjalment dawk finanzjarji, jitnaqqsu f'dan ir-rigward.

1.11 Dwar dan il-punt, huwa jqis li l-assoċjazzjonijiet tal-konsumaturi, iċ-ċentri Ewropej tal-konsumaturi, u l-federazzjonijiet tan-negozji, li għandhom esperjenza f'dan il-qasam, jista' jkollhom rwol pożittiv fl-għoti ta' din l-assistenza u fl-informazzjoni dwar l-eżistenza ta' din il-proċedura.

1.12 Il-KESE jiġbed l-attenzjoni dwar il-fatt li l-għan huwa mmirat li jiffavorixxi t-talbiet żgħar li mhux ser jiġu regolati sakemm ma tkunx disseminata informazzjoni adegwata dwar l-eżistenza tagħhom mill-atturi differenti, permezz tal-ġurisdizzjonijiet u mill-istabbilimenti ta' tagħlim ġuridiku ([1]).

1.13 Il-KESE jqis fost l-oħrajn li l-effikaċja tal-proċedura teħtieġ li jitħejjew formoli ċari u li jinftiehmu minn kulħadd. L-użu tal-lingwa uffiċjali tal-pajjiż tal-partijiet, inkluż għall-iżvilupp tal-proċedura, fost l-oħrajn tal-udjenza, hija waħda mill-kundizzjonijiet meħtieġa. Dan ir-rekwiżit m'għandux ikun limitat għat-traduzzjoni tal-formoli, bir-riskju li jiġu injorati l-Artikoli 47 u 48 tal-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea dwar id-dritt għal rimedju effettiv u d-drittijiet tad-difiża.

1.14 Il-KESE jinnota li l-argument żviluppat fir-rigward tal-prinċipju ta' sussidjarjetà u ta' proporzjonalità jsaħħaħ b'mod pożittiv id-dibattitu dwar l-istabbiliment ta' azzjoni ta' grupp Ewropew.

2. **Introduzzjoni**

2.1 Il-proposta tal-Kummissjoni għandha l-għan li tqarreb liċ-ċittadini, lill-konsumaturi u lill-SMEs billi tiffaċilita l-aċċess tagħhom għall-ġustizzja u tagħtihom aktar fiduċja biex jużaw l-opportunitajiet li joffri s-suq uniku.

2.2 Din taqa' fit-12-il miżura konkreti stabbiliti fit-"tieni Rapport dwar iċ-ċittadinanza tal-Unjoni", li għandhom l-għan li jassistu liċ-ċittadini Ewropej fl-eżerċizzju tad-drittijiet tagħhom, pereżempju fir-riżoluzzjoni ta' tilwim li jinqala' matul xiri transkonfinali.

2.3 L-Aġenda tal-Konsumatur Ewropew, bħas-*Small Business Act*, kienet ħeġġet ukoll din l-inizjattiva sabiex jittejjeb ir-rispett għad-drittijiet tal-konsumaturi u l-SMEs.

2.4 Filwaqt li tibni fuq l-esperjenza miksuba sa mid-dħul fis-seħħ tar-Regolament KE Nru 861/2007 ([2]) hija tiżdied mal-proċeduri nazzjonali regolari ta' rkuprar ta' krediti, u wara diversi konsultazzjonijiet, il-Kummissjoni tipproponi li qabel kollox tkun simplifikata l-proċedura, issir anqas għalja u aktar adatta għall-ħtiġijiet tal-konsumaturi, iżda wkoll tal-intrapriżi żgħar u ta' daqs medju.

2.5 Il-Proċedura Ewropea għal Talbiet Żgħar stabbilita mir-Regolament KE Nru 861/2007 tikkonsisti minn ċerti punti ewlenin:

— din tapplika għal talbiet transkonfinali li ma jaqbżux EUR 2 000 fil-ħin tal-wasla tat-talba;

— ir-rikorrent għandu juża formola msejħa t-"tip A" li għandha tkun indirizzata lill-ġurisdizzjoni kompetenti bil-posta jew bi kwalunkwe mezz ta' komunikazzjoni ieħor aċċettat mill-Istat Membru fejn tkun inbdiet il-proċedura;

— formola li tinkludi deskrizzjoni tal-elementi ta' prova u jekk ikun il-każ, dokumenti ta' ġustifikazzjoni;

— fil-prinċipju l-proċedura hija bil-miktub, sakemm l-imħallef ma jiddeċidix mod ieħor;

— ir-rappreżentazzjoni tal-partijiet hija possibbli, iżda mhix obbligatorja;

— fil-prinċipju, il-Qorti għandha tagħti d-deċiżjoni tagħha fi żmien 30 jum, wara li tkun semgħet lill-partijiet matul seduta, jew wara li tkun irċeviet l-informazzjoni kollha meħtieġa biex tkun tista' tagħti deċiżjoni,

2.6 Id-deċiżjoni li jagħti l-Imħallef għandha tkun infurzata u rikonoxxuta awtomatikament fl-Istati Membri. Fuq talba ta' waħda mill-partijiet, il-Qorti kkonċernata għandha tagħti, mingħajr spejjeż addizzjonali, ċertifikat li jivverifika l-eżistenza tad-deċiżjoni.

([1]) Universitajiet, ċentri ta' taħriġ għall-avukati, skejjel tal-ġudikatura, eċċ.

([2]) Ir-Regolament KE Nru 861/2007 tal-Parlament u tal-Kunsill tas-11 ta' Lulju 2007 li jistabbilixxi Proċedura Ewropea għal Talbiet Żgħar, (ĠU L 199, 31.7.2007, p. 1).

2.6.1 Kif stabbilit mir-Regolament tal-2007, il-Kummissjoni għaddiet għal valutazzjoni qabel l-1 ta' Jannar 2014, fejn hija qieset li l-ewwel riżultati huma inkoraġġanti, minħabba li fl-opinjoni tagħha, ir-rikors għal din il-proċedura jista' jnaqqas l-ispejjeż b'40 % u jwassal biex it-tul tat-talbiet jitnaqqas minn sentejn għal ħames xhur ([3]).

2.7 Iżda minkejja dan, il-Kummissjoni qieset li l-proċedura tkun aktar effikaċi jekk il-limitu jiżdied sabiex dan ikun jista' jintuża mill-SMEs ukoll.

3. **Il-proposta tal-Kummissjoni**

3.1 Din tipprovdi għal żewġ gruppi kbar ta' miżuri: miżuri strettament ġuridiċi u miżuri aktar prattiċi li flimkien għandhom l-għan li jnaqqsu l-ispiża tal-proċeduri.

3.2 Il-miżuri ġuridiċi

3.2.1 L-ewwel waħda mill-miżuri maħsuba għandha l-għan li żżid il-limitu minn EUR 2 000 għal EUR 10 000, sabiex l-SMEs ikollhom iċ-ċans li jirrikorru għal din il-proċedura li hija biss fakultattiva.

3.2.2 It-tieni miżura tibbaża fuq it-twessigħ tad-definizzjoni tat-talba transkonfinali, biex tiġi estiża l-applikazzjoni tar-regolament għat-talbiet kollha li jinkludu element ta' estranjetà, inkluż dawk li jinkludu ċittadini minn pajjiżi terzi.

3.3 Il-miżuri prattiċi

3.3.1 Sabiex jitnaqqsu l-ispejjeż, il-Kummissjoni qed tipproponi l-ġeneralizzazzjoni tal-iskambji elettroniċi ta' dokumenti, l-użu ta' telekonferenzi jew vidjokonferenzi meta jkunu meħtieġa dibattiti orali.

3.3.2 Hija tipprevedi wkoll li l-ispejjeż legali jiġu limitati għal 10 % tal-ammont tat-talba, b'limitu awtorizzat ta' EUR 35, fejn dan l-ammont jista' jkun irregolat permezz ta' trasferiment bankarju jew sistemi ta' pagamenti onlajn bil-karta ta' kreditu jew ta' debitu.

4. **Kummenti ġenerali dwar il-proposta**

4.1 Kummenti ġenerali Il-KESE jqis li l-proposta hija pertinenti, madankollu huwa jsostni li l-proċedura prevista għandha tkun ċara u trasparenti biex tħalli l-effetti tagħha. Dan ifisser li l-formoli jkunu adattati skont il-pubbliku kkonċernat.

4.1.1 Barra minn dan, is-sistema maħsuba għandha tkun soġġetta għal informazzjoni li tingħata lill-persuni li huma soġġetti għall-proċeduri u lill-ġurisdizzjonijiet. F'dan ir-rigward, il-KESE jinnota li l-ġurisdizzjonijiet kienu infurmati tard wisq dwar il-proċedura Ewropea ta' ordni ta' ħlas u l-proċedura Ewropea dwar it-talbiet żgħar, permezz tat-tqassim ta' fuljett ta' informazzjoni mħejji min-Netwerk Ġudizzjarju Ewropew fl-oqsma ċivili u kummerċjali ([4]).

4.1.2 It-tħeġġiġ tal-użu ta' mezzi ta' komunikazzjoni elettronika, inkluż għan-notifika tal-atti, l-impożizzjoni tal-obbligu fuq il-qrati li jużaw il-vidjokonferenzi għal seduti, ħlief fil-każ li parti titlob li dan ma jsirx ([5]), hija direzzjoni li tagħti deroga għal prattiki ankrati fis-sod. Dan ser iħalli impatt fuq il-funzjonament tal-qrati. Barra minn hekk, dan jeħtieġ ukoll li tkun prevista assistenza teknika tal-persuni li huma soġġetti għall-proċeduri, u dan aktar u aktar minħabba li l-proċedura tista' ssir mingħajr l-assistenza ta' avukat.

4.2 Bażikament, l-aktar miżura importanti tikkonsisti fiż-żieda tal-limitu minn EUR 2 000 għal EUR 10 000.

4.2.1 Il-benefiċjarji prinċipali ta' din l-emenda ser ikunu l-SMEs, li skont iċ-ċifri mressqa mill-Kummissjoni jikkostitwixxu biss 20 % tat-talbiet attwali wara l-valutazzjoni tal-impatt, ibbażata fuq ir-risposti ta' bord li l-KESE jqis li huwa limitat.

4.2.2 Huwa jappoġġja ż-żieda fil-limitu għal € 10 000, iżda jqis li dan jista' jogħla minħabba l-ammont medju ta' tilwim tal-konsumaturi.

4.3 L-għan imressaq huwa li tingħata lura l-fiduċja u li jissaħħu l-iskambji fi ħdan is-suq intern filwaqt li titjieb l-effikaċja tal-ġustizzja. Dwar dan, il-KESE jistaqsi dwar il-mezzi ta' rimedju miftuħa fil-qafas tat-talbiet iż-żgħar.

([3]) Il-punt 3.2 tal-valutazzjoni tal-impatt.

([4]) Gwida għaċ-Ċittadini dwar il-Litigazzjoni Ċivili Transkonfinali fl-Unjoni Ewropea.

([5]) L-Artikolu 8 tal-proposta għal regolament.

4.4 Skont il-KESE, dan l-objettiv huwa ta' min ifaħħru, iżda jikxef l-eżistenza ta' diversi inugwaljanzi nazzjonali. B'hekk huwa jqis li l-proposta għandha l-għan li tillimita l-ammont tal-"ispejjeż tal-proċeduri", madankollu jibqa' l-fatt li dan il-kunċett jista' jkun soġġett għal tfassil differenti skont l-Istati Membri, kif turi d-dejta ta' 26 Stat Membru li jidhru fuq is-sit tal-ġustizzja elettronika, kif ukoll studju ordnat mill-Kummissjoni Ewropea dwar it-trasparenza tal-ispejjeż tal-proċeduri ċivili fl-Unjoni Ewropea ([6]).

4.5 Il-KESE jqis il-limitu ta' 10 % għall-ispejjeż tal-proċeduri bħala għoli. Dan jista' jkollu impatt negattiv fl-Istati Membri li fihom l-ispejjeż ma jlaħħqux dan il-livell.

4.6 Biż-żieda tal-limitu tat-talba u bit-twessigħ tal-kunċett ta' "talba transkonfinali", il-proposta tixtieq tindika liċ-ċittadini u lill-SMEs li hija tinsab imħassba u qed taġixxi biex tindirizza t-tħassib reali ta' dawn tal-aħħar.

4.7 Hija tindirizza wkoll ir-riżultati ta' stħarriġ tal-Ewrobarometru ppubblikat f'April 2013 skont liema 45 % tal-intrapriżi mistoqsija kienu ddikjaraw li huma ma jibdew l-ebda azzjoni fil-qrati, minħabba li l-ammont tal-ispejjeż tal-qorti kien sproporzjonat meta mqabbel mal-ammont tat-talba tagħhom.

4.8 Ir-reviżjoni proposta ġġib magħha l-obbligu li temenda wkoll ir-Regolament KE Nru 1896/2006 dwar proċedura għal ordni ta' ħlas Ewropea ([7]). Dan fil-fatt jipprevedi li stqarrija ta' oppożizzjoni mill-konvenut twassal għal kontinwazzjoni awtomatika tat-talba taħt il-proċedura ċivili ordinarji. Madankollu, mid-dħul fis-seħħ tar-Regolament KE Nru 861/2007, din ir-restrizzjoni ma għadhiex tgħodd għal talbiet żgħar.

4.9 Ir-Regolament KE Nru 1896/2006 li diġà kellu jkun rivedut, ser ikollu jippreċiża li meta talba tirriżulta mill-proċedura Ewropea għal talbiet żgħar, din tal-aħħar ser ikollha tkun miftuħa wkoll għal persuna jew intrapriża, parti minn proċedura Ewropea għal ordni ta' ħlas li tkun iffurmat stqarrija ta' oppożizzjoni għal ordni ta' ħlas Ewropea.

4.10 Il-KESE jinnota li l-argument żviluppat fir-rigward tal-prinċipju ta' sussidjarjetà u ta' proporzjonalità jsaħħaħ b'mod pożittiv l-implimentazzjoni ta' azzjoni kollettiva Ewropea.

5. **Kummenti speċifiċi**

5.1 Il-ġeneralizzazzjoni tas-sistemi ta' vidjokonferenza hija interessanti, għalkemm jidher li għadu diffiċli li dan jiġi implimentat mill-qrati lokali kollha.

5.2 Numru fosthom ma għandhomx sit tal-Internet, u ma jikkomunikawx b'mezzi elettroniċi. Ħafna drabi għadu l-każ li persuni jkollhom imorru personalment sabiex jiksbu l-formoli meħtieġa għall-bidu ta' proċedura ġudizzjarja, peress li l-proċeduri ġudizzjarji għadhom ma ġewx virtwalizzati. Il-KESE jenfasizza wkoll il-ħtieġa għal viġilanza dwar is-sigurtà u l-kunfidenzjalità tal-iskambji elettroniċi relatati ma' proċedura ta' litigazzjoni.

5.3 F'dan ir-rigward, il-KESE jenfasizza li l-formoli għandhom ikunu ċari u jinqraw tajjeb. B'hekk, l-assistenza maħsuba mill-proposta għandha tingħata minn persuni kwalifikati, u dan jimplika investiment finanzjarju mhux negliġibbli għall-Istati, fi żmien meta dan ma tantx huwa favorevoli.

5.4 Fl-aħħar nett, l-informazzjoni tal-persuna soġġetta għall-proċedura hija l-problema ewlenija li għandha tiġi indirizzata sabiex tkun żgurata l-effikaċja tal-ġustizzja. Fil-fatt, il-persuna soġġetta għall-proċedura, speċjalment il-konsumatur u l-SMEs, għandu jkollha aċċess għal informazzjoni valida u indipendenti sabiex tkun tista' tagħmel għażla konxja dwar il-pass li għandha tieħu.

5.5 L-assoċjazzjonijiet tal-konsumaturi, iċ-ċentri Ewropej tal-konsumaturi u l-federazzjonijiet tan-negozji b'esperjenza għandhom qabel kollox rwol ewlieni biex jiżguraw li tingħata din l-informazzjoni ta' kwalità.

5.6 Pereżempju, il-proġett "Infurzar ġudizzjarju fl-Ewropa" (EJE) jinkludi fajls u dokumenti tematiċi tassew prattiċi, maħsuba prinċipalment għall-marixxalli tal-qorti, imma li l-interess tagħhom huwa aktar wiesa' minn hekk minħabba li dan jikkonċerna l-aċċess għal-liġi u t-twettiq tal-liġi, madankollu dan it-tip ta' sorsi ta' informazzjoni mhux magħruf.

([6]) https://e-justice.europa.eu/; Étude sur la transparence des coûts des procédures judiciaires civiles dans l'UE (Demoulin, Brulard, Barthélémy, Hoche).

([7]) ĠU L 399, 30.12.2006, p. 1.

5.7 Fl-aħħar nett, il-KESE jinsisti dwar il-ħtieġa li l-partijiet jingħataw il-possibilità li l-proċedura kollha tiżvolġi fil-lingwa uffiċjali tagħhom. Fil-fatt dan huwa rekwiżit li jirriżulta mill-Artikoli 47 u 48 tal-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea dwar id-dritt għal rimedju effettiv u għad-drittijiet tad-difiża li ma jkunux limitati biss għas-sempliċi traduzzjoni tal-formoli.

Brussell, 25 ta' Marzu 2014

Il-President
tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew
Henri MALOSSE